

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemani velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemani velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserate) vsprejema upravištvo in ekspedicijska v „Katoli. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 263.

V Ljubljani, v soboto 14. novembra 1896.

Letnik XXIV.

Direktne, tajne volitve.

„Namen posvečuje sredstva“. Na to „jezuitsko“ načelo, po katerem „Narod“ obsoja vsako, tudi najnedolžnejšo in najplemenitejšo akcijo naše stranke, spomnili smo se, ko smo čitali „Narodov“ predvčerajšnji uvodni članek „Direktne in tajne volitve“. Kdor poleg „Naroda“ ne čita tudi našega lista, čuditi se je moral tako krepki in odločni „inicijativi“ za direktne in tajne volitve, kakoršno čitamo v omenjenem članku. Tisti seveda, kateri so si ohranili še toliko razsodnosti in objektivnosti, da resnice ne iščejo izključno le v „Narodovem“ uredništvu, spomnili so se ob napominanem duševnem proizvodu „Narodovega“ člankarja, da smo o isti stvari, t. j. o direktnih volitvah baš danes teden že pisali mi. Toda to je za nas popolnem postransko; nam je samo za stvar samo.

Nočemo tedaj preiskovati, v kolikem oziru nam je „Narodov“ člankar dolžan hvale na ideji, ob koji si greje sedaj otrple svoje ude; tudi mu nečemo kratiti „popularnosti“, katero si je mislil s svojim člankom pribaviti, ker jo je itak zelo potreben. Osvetiti hočemo samo njegovo značajnost in poštenost in političis.

Ako glede na volilno preosnovo politični stranki zastaviš vprašanje: „Ali status quo — ali pa direktne in tajne volitve“ — odgovoriti ti mora po svojem političnem prepričanju in odločiti se za jedno ali drugo. Pri tem jej morajo biti merodajne jedino le zahteve in koristi volilcev, katere zastopa, ne pa strankarske njene namere. To vprašanje je čisto načelno; nikakor ne gre tedaj, soditi je s pustolovskega, strankarsko-oportunističkega stališča.

Vsaka resnično ljudska stranka imeti mora toliko požrtvovalnosti in politične raisone, da z vso svojo silo podpira predloge, kateri nameravajo zbolj-

šanje ljudskega položaja ali razširjenje ljudskih pravic. Pri tem se ne sme ozirati ne na levo ne na desno, tudi tedaj ne, ako bi vsled tega trpela kako škoda na številu svojih — mandatov.

Kako pa „Narod“?

Pri nas imamo dve stranki, kojih vsaka hoče biti „ljudska“. Napredek in blagor naroda je — vsaj po njihovih programih — obema pri srečju. Kakor večinoma povsod po Avstrijskem je tudi pri nas „ljudska“ volilna pravica še precej v embrionalnem stadiju. Vendar ima v sebi kal k bodočemu razvitku, kateri se ne bode dal za zmirom zadržati. S tem dejanskim položajem računati je tedaj tudi domačim političnim strankam. Resnično „ljudski“ stranki se naravnega razvoja ljudskih pravic ni bati; še nasprotno, veseliti se ga mora. Drugače je stvar seveda za stranko, katera se samo pod pseudonimom „ljudske“ stranke spreha na političnem prizoriščju. Zánjo bi bilo razširjenje ljudske volilne pravice popoln poraz, ljudska obsodba. Zato ti taka stranka nikdar brez rešilnih kaptel ne privoli v izpopolnjenje vzlasti volilne pravice; vedno relationira med njo in pa med svojimi strankarskimi — koristmi.

Prav tako „Narod“ v omenjenem svojem članku. „Klerikalizem“, in „klerikalci“ zavzemajo vse njegovo omišlje in mu liki kitajskemu ozidju zatvarjajo pogled do vzvišenejših in narodu koristnejših smotrov. Sovraštvo in boj proti „klerikalcem“ mu je jedino kopito, po katerem „Narod“ dela svoje — črevlje. Ni čuda tedaj, da ga sedaj najbolj tare skrb, da bi direktne volitve, ako se sploh vpeljejo, ne koristile preveč — „klerikalcem“. „Narodov“ članek kaže, da „Narodovcem“ ni do tega, da se vstreže pravični želji naroda; ali, ker je vprašanje o volilni preosnovi ravno sedaj aktualno in je tok časa že tak, da se mu ne more izogniti nobena stranka, vgriznil je tudi „Narod“ v kisló jabolko in sedaj se

radi tega — kisló drži. Vzlasti se boji, da ne bi se potem „od neke strani“ še bolj pritiskalo na volilce in bi se ti še bolj bali „napadov gospodov župnikov ali kapelanov“. Trn v peti so mu tudi posojilnice, katere je naša stranka v mnogem številu osnovala po deželi in katere baje svojim dolžnikom branijo svobodno volitev. V sumničenju je „Narod“ specialist — to vé že vsak otrok, nasprotno pa se tudi tisti, katere so baš „klerikalne“ posojilnice rešile iz krempljev naprednih in nemškutarskih oderuhov, še prav dobro spominjajo, da so preje vkljub 10, 12 in več odstotnim obrestim vedno morali voliti ne po svojem, ampak po „prepričanju“ svojih oderuških upnikov. Primite torej le sami sebe za nos, kajti pri vas smrdi in ne pri nas.

„Treba bode kaj storiti, da klerikalci ne bodo uplivali na volilne komisarje, ko smo videli, da je zanje pri volitvah vsako sredstvo dobro“, tako moralizuje deviško čisti „Narod“ in pozabi pri tem na vse, kar ima v volilnih zadevah sam na svojih grešnih plečih.

„Naša klerikalna stranka je za volitev v vsaki najmanjši občini, da se je bodejo mogli udeležiti vsi volilci. To bi bilo lepo“. Tako piše dalje. Ali ni ta izpoved najlepše izpričalo za našo ljudsko stranko, katera želi tako volilno preosnovo, „da se bodejo volitve mogli udeležiti vsi volilci“?! Tukaj se je „Narod“ izdal. V luči te izpovedi si lahko predstavimo volilno preosnovo, kakoršno si „Narod“ želi. Pred vsem bi volitev ne smela biti splošna, kajti „to bi bilo lepo“, ako bi se je smeli udeležiti tudi „klerikalci“! Oj, „svobodomiselnih“ prebrisancev!

Potem pa se „Narodovemu“ člankarju takoj misli zmešajo, zaletava se v „klerikalce“ radi tega, „ker so zoper to, da bi se volilo ob nedeljah“ in nadaljuje dobesedoma: „Klerikalci le zato niso za

LISTEK

Odgovor naprednemu pismu.

Glenjeni gospod Naprednjaki!

Vaše sobotno pismo, v katerem mi toli ganljivo potožujete svoje boli, me je pretreslo.

Popolnoma jednih misli sem z Vami glede potrebe višje dekliške šole.

Kedar prebiram „Ljubljanski Zvon“, vedno mi vstaja v srečju vroča želja, da bi že vendar prišel kedo, ki bi pomagal našemu ženstvu, kajti značaji žen, kmetskih in gosposkih, kakor jih slikajo so-trudniki tega lista, so vseskozi v moralnem oziru naravnost strašanski.

Najbrže je to tudi čutil sam urednik „Zvonov“, kajti napisal je fulminanten članek za „Slov. Narod“ o potrebi višje dekliške šole ter je ta članek tudi ponatisnil na platnicah svojega lista.

Ako primerjam ta članek in pa vsebino „Ljubljanskega Zvona“, skoro bi obupala o prihodnosti našega naroda.

Kakšni so ženski značaji v povestih tega lista! Treba pogledati samo njega zadnjo številko.

Urednik v svojem članku trdi, da je ženstvo boljša polovica vsakega naroda. Ako pa smemo verjeti pisateljem „Zvonovim“, da so naše ženske

res take, kakoršne nam slikajo, kakšni morajo biti potem šele naši možje!

Jaz bi po svoji priprosti pameti mislila, da naj bi, če so razmere res take, urednik rajši priporočal ustanovitve — poboljšalnic.

Vsekako pa je jasno, da ne zadostuje v teh razmerah samo jedna višja dekliška šola. Ako so „Zvonove“ povesti merilo za žensko čednost in izobrazbo, potem bi Slovenci potrebovali gotovo še najmanj sto višjih dekliških šol.

Delajmo z vsemi silami na to, da se ustanovijo. Tako bomo s časom mogoče dosegli, da bodejo „Zvonovi“ pisatelji narisali nam kak čednost in lep ženski značaj.

Naši pesniki pa naj bi opustili tisto navdušeno opevanje nežnega spola, ako pripovedovalci kažejo bralcem take ženske značaje; kajti kedo bi potem še verjel pesnikom?

Čudno se mi le zdi, da tisti klerikalni mračnjaki, kakor je videti, mislijo, da je naše ženstvo dosti izobraženo in krepstno, ker se ne ogrevajo tako zelo za višjo dekliško šolo.

Tako nas imajo mračnjaki za bolj čednostne in izobražene, kakor naši naprednjaki.

To pa silno žalosti

Vašo

V Ljubljani, dne 14. novembra 1896.

Minko Naprejevo.

Pismo iz Rima.

Rim, 9. novembra.

Bral sem v „Slovenec“ telegram iz Rima glede italijanske zmage pri Adi-Kaje. To zmago, katero objavlja „Tribuna“ in o kateri drugi listi popolnoma molče, je ta pravcata hčerka Crispija pobrala iz nekega nedolžnega privatnega pisma, v katerem priprosti vojak-lovec (bersagliere) piše svojim starišem iz Afrike sledeče:

„Včeraj, t. j. dne 17. oktobra smo si priborili malo zmago pri Adi-Kaje. Ras Mangaša, ki se je hotel približati naši poziciji, smo nazaj zapodili, pa tudi mi nismo bili brez prask. Sicer pa naš položaj ni posebno prijeten in če nam Italija ne prihiti na pomoč, nas bodo tukaj popolnoma pokončali. Ne bojimo se pa ne, hrabri smo in upamo, da se maščujemo itd.“

Priprosti vojak si pač ni v sanjah mislil, da bode čez 15 dni to njegovo nedolžno pismo tako svetovno imenitnost dobilo, da iz njega „Tribuna“ zmago posname in jo v 100.000 iztisih raztrobi križem sveta. To pismo se mi tako nedolžno zdi, kakor neko drugo, v katerem je tudi vojak naznanil svoji materi, da gre v vojsko, ko je pa le šel k vojaškim vajam na rimsko kampanjo. In kaj se zgodi? Čez štiri dni prisopiha v Rim nevtolažljiva mamica vojaka in jokaje pred vojašnico kriči, zakaj da so

volitev ob nedeljah, ker ne marajo, da bi dejanski vsi delavci prišli volit". — Kako zgorajni in pa ta stavek spraviti v logičen vspeled, to ve samo — „Narodov“ pisec, pri katerem je res konfuznost — doma.

Iz vsega povedanega se uvidi, da bi „Narodova“ stranka že bila za širšo volilno pravico, če bi po njej smela pričakovati kakih volilnih uspehov. A dokler se jej je bati tem potom le novih — izgub, prijal bi jej vsekako boljše „mažarski volilni zistem“. Ta slednji pomagal bi jej morebiti — seveda samo za odmerjen čas — do kakih Banffyjevih „zmag“. Saj tudi ona ne razločuje med sredstvi, kedar sovražno nastopa proti naši ljudski — ali kakor jo izvoli imenovati ona — „klerikalni“ stranki.

Državni zbor.

Dunaj, 13. novembra.

Podeželenje zavarovanja.

Danes pričela se je v zbornici razprava o Wurmbbrandovem predlogu radi podeželenja zavarovanja proti ognju. Referent je v kratkih besedah predlog priporočil, na kar je besedo poprijel vladni zastopnik. Njegove izjave so ljudstvu prijazne poslance kar osupnile. Govoril je, kakor bi bil agent kake asekurance. Mogoče, da se je nerodno izrazil. A pomen njegovega speecha je bil, da vlada je zoper Wurmbbrandov predlog, je zoper prisilno zavarovanje, je zoper podeželenje zavarovanja proti ognju. Pač pa je vlada za to, da se skrbno varujejo interesi obstoječih zavarovalnih družb! To je success tega, kar je vladni zastopnik povedal.

Efekt teh izjav bil je dovoljen za prijatelje predloga. Nije eden poslanec se ni upal vsklikniti le jeden pohleven „bravo“ — pač pa se je ves čas rezko ugovarjalo. — Posledice tega vladnega nastopa se sedaj še ne dajo presoditi. Vsekako je stvar večjega pomena, nego vlada morebiti misli!

V ponedeljek se prične generalna debata. Za predlog oglašil se je izmed slovenskih poslancev tudi poslanec dr. Susteršič, toda sodi se, da bode težko prišel na vrsto, ker se hoče debata kolikor mogoče prikrajsati od „bogov višje vrste“. — Vendar je upati, da zmaga stvar ljudstva.

Politični pregled.

V Ljubljani, 14. novembra.

Avstrija — „mejno ozemlje“. Za to „častno“ ime se imamo zahvaliti našim najboljšim „prijateljem“ onostran Litave, „vsemogočnim“ Mažaronom. Iznajdba avstrijskega „mejnega ozemlja“ datira najbrže z dnem, ko uredniki „Budapesti Hirlap-a“ veselja nad sijajno „zmago“ niso vedeli, s čim bi bili napolnili predale svojega umazanega lista. V tej veseli razburjenosti so si izmislile učene glave nastopne tri velepomembne stavke: 1. Razdruženje z Avstrijo ne spada več v nacionalno politiko in je tudi času zelo neprimerno. 2. Nagodba z leta 1867 je dobra, kajti na njeni podlagi se lahko popolno razvija ogersko državno in narodno življenje in zatore le tedaj obstati avstro-ogerska monarhija. 3. Ta more obstati le tedaj, ako se njena politika

osnuje na „pomažarjeno“ Oggersko, kajti ogerska polovica je mnogo močnejša in večja in toraj tako središče, nasproti kateremu imajo vsi ostali deli le pomen „mejnih okrajev“. To je toraj v malih potezah vsebina nacionalno-mažarske politike. Oggerska je toraj — večja in močnejša polovica, nasproti njej je pa cislitvanija le — mejni okraj. Pri vsem tem je pa vendar-le čudno, kako slaba in majhna je Oggerska, kadar treba — plačevati. V takih slučajih se pa „mejnemu ozemlju“ milostno prepusti prednost in mi jo seveda nekako z veseljem — sprejememo. — Kako dolgo bodo vladale še take razmere mej nami in našimi dosedanjimi gospodarji, to določiti je v rokah prihodnjih mož. Na delo toraj in sicer pametno in previdno delo v prihodnji spomladi.

Mažarsko časopisje in avstrijsko gibanje. Oggerski židovski liberalci so jeli v zadnjem času kazati neizmerno veliko skrb za tostransko polovico in vidi se jim, kakor da jih boli, da mora Avstrija sedaj „toliko trpeti“ radi nekaterih prenapetih. Mažaroni menijo s tem seveda avstrijske protisemite, potem pa še Mladočehe. Vse take misli je objavil pred nekaj dnevi mažarski vladni list „Nemzet“, ki dela za vse odgovorno avstrijsko vlado od Tasfjeja do Badenija. V resnici jim ni seveda prav nič za to, kako se godi Avstriji, marveč boje se, ker jim preti od avstrijske strani. Ker pa ne vedo, kje bi začeli, prijemajo sedanjo Badenijevo vlado, češ da preveč drži s klerikalci, da jim celo pomaga s svojimi odgovori na razne interpelacije. Glavna stvar je pa kvotno vprašanje. Mažaroni goje opravičeno bojazen, da se tudi v prihodnjem državnem zboru, ki se peča s kvotnim vprašanjem, pojavijo take idaje, kakor v nižjeavstrijskem deželnem zboru. To naravnost dokazuje nastopna izjava vrednika imenovanega lista: „Nadvlada, katero so si priborili avstrijski krščanski socialisti in Mladočehi, in pa vladna potreba pogajati se s takimi elementi, je zelo nevarna varnosti nagodbe z leta 1867 z avstrijske strani“. S tem je povedano vse. Toda čim bolj tarejo Mažorone jednake skrbi, te večji pogum navdaja vse avstrijske stranke, da se ne dajo omrežiti od lakomnih židovskih liberalcev.

Poljske deželne barve. Dolgo časa so bodle v oči pruske grmane poljske zastavice v rudeče-beli barvi in v zadnjem času je dospela njihova nestrpnost tako daleč, da so sploh prepovedali razobešanja takih zastav, kakor tudi vsak obhod s tako dvobojnico, češ da to ni ničesar drugega nego demonstracija za poljsko kraljestvo, čegar dež. barva je bila tudi rudeče-bela. S temi prepovedmi pa Teutonci še niso bili zadovoljni, marveč so tako dolgo pritiskali na oblastva, da je konečno objavljen kraljev ukaz, s katerim se premene deželne barve v belo-črno-belo, toraj mrtvaško, kar pomenja pogin poljskega naroda na Nemškem, kateri res ni več daleč, ako se še dalje tako ravna z njim, kakor dosedaj. — S tem odlekom bodo menda pragermani zadovoljni in mirna mati Germanija.

Spanija. Spanjski listi brez razlike strankarske smeri, tekmujejo v hvali in navdušenju za vojnega ministra generala Azcarraga, ker je v svoji skromnosti podal nov dokaz svojega patrijotičnega čuta ter odklonil priznanje imenovanje maršalom

ali glavnim kapitanom. V zadnji ministerski seji je izjavil ministerski predsednik Canovas, da je kraljica na njegov predlog podelila vojnemu ministru v priznanje njegovih velikih zaslug dostojanstvo maršala. Vojni minister pa je vkljub prigovarjanju svojih kabinetnih tovarišev odklonil to častno ponudbo z ozirom na neprevesele dogodke na Kubi in Filipinih. Nemogoče pa tudi ni, da se Azcarraga sam ni čutil vrednega tolikega odlikovanja, ker ni mogel umeti velikost „zaslug“, ki si jih je stekel za domovino.

Pismo sv. Očeta Meneliku in tega odgovor. Pismo, katero je izročil po monsign. Macariju sv. Oče negušu Meneliku za oproščenje italijanskih vjetnikov, slove nastopno: „Naša beseda je namenjena Vašemu sreču kot monarhu in kristjanu, da se vzbudi v Vas čin vladarske milosrčnosti. Zmaga Vam je dovela v roke mnogo vjetnikov. To so močni, splošno čislani mladeniči, ki so bili v najboljši dobi ločeni od svojih rodbin in svoje domovine; njihovo vjetništvo ne poviša niti moči, niti ugleda Vašega Veličanstva, toda čim dalje traja to vjetništvo, tem večja je bol tisočernih nedolžnih mater in žena. Uslišite toraj prošnjo, katero vam predlaga očetovo srce, v imenu presv. Trojice, blažene Device Marije in vsega, kar Vam je na svetu najdražje; dodelite brez odloga prostost Vašim vjetnikom! Velemogočni neguš, ne obotavljajte se, pokazati se plemenitega pred narodi, vpišite to slavno delo v zgodovino svojega kraljestva, kajti kaj so konečno neizprosne vojne pravice nasproti pravicam in dolžnostim človeškega bratstva! Bog Vas bo zato obilno poplačal, in tisoč glasov, mej temi moj v prvi vrsti, boče Vam v slavošpevu prosilo blagoslova“. Odgovor neguša Menelika smo v kratkih potezah že objavili, povzamemo toraj le še, da je Menelik z veliko radostjo vsprejel pismo sv. Očeta in mu izjavil, da bi srčno rad ustregel želji Očeta vseh, ko bi ga v zadnjem času v tem ne ovirala italijanska vlada. Konečno pa neguš dostavlja, da krščansko skrbi za vjetnike in spolni papežovo željo ob prvi ugodni priliki, zadostiti pa mora seveda kot kralj tudi zahtevam svojega naroda.

Iz mestnega zbora ljubljanskega.

Ljubljana, dne 12. nov.

V današnji seji se je nadaljevala razprava o ostalih točkah dnevnega reda včerajšnje seje. Na vrsti so stavbinskega odseka poročila o raznih rekurzih. Poročevalec je odbornik ravnatelj Subic.

a) Pritožbi vrtnarja Luke Tomšiča proti magistratnemu odloku, s katerim se mu je prepovedalo postaviti kolibo in stranišče iz sanitarnih in drugih ozirov, se ne ugoti, marveč se pritožniku nalaga, da ta dva objekta takoj odstrani, sicer se bode to siloma izvršilo. Za predlog je govoril odb. Zagar, odbornika dr. Krisper in Turk sta pa mnenja, naj se Tomšič pozove, da svoj prestopok opraviči in se mu šele potem v slučaju resnične potrebe določi obrok, ko mora objekta odstraniti.

b) Rekurzu posestnika Jos. Umeka na Starem Trgu proti odloku, s katerim se mu nalaga, da prične takoj s podiranjem hiše, se ugoti, ker sedaj ne more izvažati materiala in tudi ne najti pri-

sina v vojsko poslali, da ga tam umore. Mnogo so si prizadevali prepričati jo, da sin ni šel v vojsko, temveč le k vojaškim vajam. Ko bi ta list prišel „Tribuni“ v roke, nemara bi tudi med svet zatrobila, da se je vojska pričela in se že kri preliva.

Boljše posledice pa je imelo neko drugo pismo, katero je Menelik po naključju dobil v svoje roke. V tem pismu tudi neka mati med drugim sledeče piše svojemu sinu v Afriko:

„Ljubi sin, zvedela sem, da si mrtev, pa nekaj mi pravi, da to ni res, in zavoljo tega grem vsak dan k podobi Matere Božje, prižgem malo svečico pred „Madono“ ter jo jokaje prosim, da te popelje zopet v moje naročje itd.“

Menelika je to priprosto pisanje ljubeče matere zelo ganilo, takoj je zapovedal med vjetniki poiskati in pred-se pripeljati onega vjetnika, ter mu reče: „Nočem, da bi te tvoja mati še dalje objokovala, dam ti prostost in s prvimi vjetniki, ki se bodo v Italijo vrnili, vrnil se bodeš tudi ti v domovino, v materino naročje.“ Pač lep čin sovražnika!

V listu „Temps“ se neki Moudon nič kaj las-kavo ne izraža glede npravnega obnašanja italijanskih vojakov, ker med drugim tudi pravi, da je vojni

bog „Mars“ sicer mnogo žrtev zahteval, ali le še več jih je zahtevala boginja razkošja — Venera. In res, le malo vojakov se je povratilo, ki bi prinesli častne rane na prsih, več je bilo ranjenih na hrbtu, največ se jih je pa vrnilo bolnih vsled razuzdanosti. —

Pogreb kardinala Hohenloha je neki tukajšni poročevalec uporabil, da bi cerkveno oblast nekoliko očrnil ne le pri italijanski vladi, marveč tudi pri pruski. Brzjavil je svojemu sevedaliberalnemu časniku tako-le: „Pogreb kardinala Hohenloha bil je jako slovesen. Voz je bil poln krasnih vencev, med katerimi je bil tudi venec italijanske kraljice Margarite in nemškega cesarja Viljema. Ko so rakev vzdignili, da jo poneso v cerkev „S. Maria Maggiore“, je glavni kardinal nepričakovano prepovedal vence v cerkev nesti, in to zavoljo tega, da bi zabranil kraljičin venec ponesti v cerkev. S tem je bil se ve tudi venec nemškega cesarja izključen.“ Tako poročevalec. Naj bi se bil pa poprej dal podučiti in zvedel bi bil, da se pri pogrebu kardinala nikdar venci ne dopuščajo v cerkev in da se tudi pri tem pogrebu to ni zgodilo jedino zavoljo venca italijanske kraljice.

Na dan praznika Vseh svetnikov so sv. Oče po končani sv. maši v privatni kapeli med drugimi vsprejeli v zasebnem zaslišanju tudi preč. P. general-ministra reda sv. Frančiška in 32 lektorjev, kateri so v kolegiju sv. Antona končali konkurzne izpite. Sv. Oče, ki so sami pokrovitelj reda frančiškanov, katerega, kakor znano zelo spoštujejo, so s krepkimi pohvalnimi besedami navduševali mlade lektorje iz raznih delov sveta, da se najkrepko bojujejo za Jezusa in njegovo sv. cerkev ter so h koncu podelili sv. apostolski blagoslov pričujočim, kakor tudi kolegiju sv. Antona in celemu redu.

S posebnim pismom so sv. Oče tudi odobrili in blagoslovili podjetje nekega grofa Quadarmi, kateri namerava prirediti posebno slovesnost, s katero bi se naj prihodnje 20. stoletje posvetilo izveličarju Jezusu Kristusu. Pri tej priložnosti naj bi bilo mejnarodno romanje v Rim in 1. januarja 1900 naj bi se vsi romarji raznih narodnosti zbrali v največji cerkvi sv. Petra v Vatikanu ter se z izvanredno cerkveno slavnostjo Bogu zahvalili za vsprejete milosti v 19. stoletju.

merne prostora za svoj obrt, ter se mu podaljša rok za podiranje do 1. aprila 1897.

c) Pritožba J. C. Roegra glede nameravanega prezidavanja njegove hiše se odkloni.

č) Rekurzu kan. A. Urbasa in Nolljevih dedičev proti odloku, s katerim se jim nalaga, da predelajo stranišča ozir. odvodni kanal iz sanitarnih ozirov, se ne ugotovi.

d) Prošnji Franje Leben, naj se odobri načrt za podstrešna stanovanja, se ne ugotovi, ker načrt ne ugaja, marveč se ji naroči, da predloži nov načrt.

e) Pritožbi Frana Jakopiča na Emonski cesti proti magistratnemu odloku, s katerim se določa stavb. črta za nameravano zgradbo poleg njegove hiše, vsled česar bi nastala mej njegovo in novo hišo le 4 m ozka ulica in bi se zaprl dohod svitlobe v njegovo prodajalnico in stanovanja, se ne ugotovi, ker velja v tem oziru še stari stavb. red.

Točka f) se odstavi z dnevnega reda, ker še ni godna za poročilo.

O novem zglasilnem redu za mesto Ljubljana poroča v ime policijskega odseka odbornik dr. Majaron. Načrt obsega 12 paragrafov, je z malimi spremembami posnet po zglasilnem redu za dunajsko mesto in podaja natančne določbe glede zglajevanja strank, podnajemnikov, ptujcev, pomočnikov, delavcev, gledališnih igralcev itd. Načrt se odobri in se sklene, predložiti ga vladi v potrjenje.

Odbornik Turk poroča o ustanovitvi novih redarskih stražnic in premestitvi nekaterih sedanjih ter predlaga v ime odseka nastopno: 1. Stražnica na Dunajski cesti naj se premesti v Trnovo ali Krakovo, 2. ona v Kravji dolini v Spodnje Poljane, 3. v Vodmatu naj se ustanovi na Martinovi cesti nova stražnica in 4. na razpotju ceste iz Kravje doline in Sempeterske ceste naj je stalna straža. O tem predlogu se vname daljša debata.

Odbornik Zagar pozdravlja premestitev stražnice iz Dunajske ceste v Trnovo, ker je tam jako potrebna, odborniki Kozak, Mali, Trček in dr. Gregorič govore zoper premestitev stražnice iz Kravje doline, podžupan dr. vitez Bleiweis je pa sicer za stražnico na Poljanski cesti, vendar pa po njegovem mnenju Udmat ne sme biti brez ekspoziture. Odbor. Velkavrh in Kozak pa menita, da je za poslednji kraj dovolj, ako se pomnoži število stražnikov pri stražnici na Poljanski cesti. Pri glasovanju se odobri premestitev stražnice na Dunajski cesti, stražnica v Kravji dolini ostane v smislu Kozakovega predloga še nadalje na sedanjem mestu in konečno predlog odbor. Velkavrha glede pomnožitve stražnikov na stražnici na Poljanski cesti za vodmatski oddelek, vsled česar odpade 4. predlog poročevalcev.

O imenovanju novih ulic in cest poroča odb. Zagar. V prvi vrsti se vrši razgovor o imenovanju sedanjega trga Pred škofijo in o cesti od Paichelovega poslopja mimo „Narodnega doma“ do tje, kjer se spoji z Dunajsko cesto.

Glede trga pred škofijo se sklene, da ohrani dosedanje ime z ozirom na prejšnje obravnave glede imenovanja tega trga, glede imenovanja ceste mimo „Narodnega doma“ pa predlaga župan v svojem dopisu, naj se imenuje „Bleiweisova cesta“, s čimur se pa odsek ne strinja ter predlaga ime „Bleiweisov okrog“.

Odb. dr. Gregorič se ne strinja s tem predlogom, ker je prebivalstvo že preveč navajeno na ime „Tržaška cesta“ in ker nastane pri novi justični palači nov trg, kjer se lahko pok. Bleiweis primerneje proslavi s posebnim spomenikom, ter se ta trg imenuje „Bleiweisov trg“.

Odb. dr. Krisperju sploh ne ugaja beseda „okrog“ in predlaga, naj se ta zadeva pusti in suspenso, dokler se ne najde primernejši prostor za to imenovanje.

Pri glasovanju se vsprejme dr. Krisperjev predlog.

Nadalje se po predlogu poročevalca določijo imena naslednjim cestam in ulicam:

Kurja vas — „Dolenjska cesta“, cesta mimo pripravnice v Kravjo dolino — „Čopova cesta“, cesta iz Martinove ceste k vojašnici — „Prisojne ulice“, prečna cesta proti Kodeljevi graščini — „Cesta na Kodeljevo“, cesta mimo Elizabetine bolnice — „Elizabetina cesta“, s Poljansko cesto paralelna ulica — „Ciril-Metodova ulica“, pot od brambovske vojašnice na Elizabetino cesto — „Kuhnove ulice“, ulice od Dolenjske ceste ob Strnadovem posestvu — „Orlove ulice“, cesta za vojaško plavarno — „Trnovski pristan“, ceste iz Opekarske ceste: 1. stradon

— „Velike čolnarske ulice“, 2. str. — „Male čolnarske ulice“, 3. in 4. str. ostane in suspenso, 5. str. — „Na pesteh“, 6. str. — „Jeranove ulice“, 7. str. — „Na mivki“, cesta v mestni log od trnovske cerkve do Konjušne ulice — „Karunove ulice“, 9. str. — „Stranska pot“ in zadnja pot — „Zelena pot“.

Pri opombi županovi, da je že naročil v Budejovicah velike in male table za napise, vpraša odb. dr. Gregorič, ali se ni moglo pri tem naročevanju ozirati na ljubljanske obrtnike.

Župan mu odgovarja, da je vprašal vse v to stroko spadajoče tvrdke, a niso mogle prevzeti tega dela.

Nadalje vpraša odb. dr. Gregorič, ali so naročeni slovensko-nemški ali samo slovenski napisi, kar bi se seveda ne strinjalo z novimi napisi na magistratu, ki so dvojezični.

Župan odgovarja, da je naročil slovensko-nemške napise, ker so nekateri narodnjaki sami povodom zadnjih razprav o uličnih napisih pritiskali na to. Njemu bi bilo seveda mnogo ljubše, da bi bili samoslovenski napisi.

Ostale točke dnevnega reda se obravnavajo v prihodnji seji, katera se vrši prihodnjo sredo, dne 18. t. m.

Sedaj slede še nekatere interpelacije:

Odb. Turk vpraša župana, mu je li znano, zakaj se je odstranil vodnjak v Trnovem, in ga prosi, naj se prihodnjo pomlad zopet namesti.

Župan odgovarja, da je bil o tem obveščen šele po odstranitvi, vendar pa je vsled prošnje več Trnovčanov naročil, da se ta vodnjak zopet postavi.

Podžupan dr. vit. Bleiweis vpraša, je li županu znano, da se je nekemu profesorju tukajšne realke prepovedalo poučevati na višji dekliski šoli, češ da deželni šolski svet ni ugodil dotični prošnji kuratorija, akoravno se nihče dosedaj ni spodtikal nad tem, da so srednješolski profesorji poučevali tudi na zasebnih zavodih, in kaj namerava župan ukreniti, da se temu odpomore.

Župan odgovarja, da mu je ta prepoved znana in da pojde takoj jutri k g. deželnemu predsedniku, prosit ga odpomoči. Ako se mu pa tukaj ne posreči, hoče brzojavnim putem pri ministerstvu izposlovati dotičnega dovoljenja.

Odb. dr. Gregorič interpeluje župana radi disciplinarne preiskave proti mag. uradniku Avg. Erzinu. Govornik zelo ostro prijema mestni svet radi popolno krivičnega postopanja v tej zadevi. — Stvar se je v največjo kvar Erzinu, posebno pa njegovi mnogoštevilni rodbini nečuveno dolgo zavlačevala in konečno obsodba izrekla, ne da bi se bila Erzinu v smislu zakona naznanila obteževalna fakta.

Župan odgovarja, da ne more biti odgovoren za hibe svojih prednikov. Ko je bil pa poučen o tej zadevi, je takoj uvel disciplinarno preiskavo; vzroki pa da so zabilježeni v zapisniku in jih njemu ni treba navajati v javni seji.

Odb. dr. Gregorič s tem odgovorom ni zadovoljen in naznanja za prihodnjo sejo nujni predlog.

S tem se je zaključila javna seja, kateri je sledila kratka tajna seja.

Trgovska in obrtniška zbornica.

(Dalje.)

11. Na c. kr. okrajno glavarstvo v Kočevji, da naj se podeli zidarsko dopustilo Jož. Treu-u iz Tarcenja na Beneškem za ves politični okraj kočevski; in Jak. Santi iz Gorenjevasi za sodna okraja ribniški in velikolaški, potem Leopoldu Bevka iz Bukovice tesarsko dopustilo za sodni okraj ribniški. Zbornica ni mogla priporočati prošnji Ant. Jakšič-a iz Jakšič in Frana Levstek-a iz Lienfelda za podelitev zidarskega dopustila, ker prositelja nista zadočila postavnim zahtevam.

12. Na c. kr. okrajno glavarstvo v Radovljici je poročala zbornica, da naj se podeli zidarsko dopustilo Jož. Svetina iz Grabč za selske občine Bled in Zg. Gorje, Mat. Dežmanu iz Lancovega za sodni okraj radovljiški in Andr. Tolazzi-ju iz Ljubljane za selsko občino Bled, potem tesarsko dopustilo Blažu Marovtu za selske občine Bled, Zg. Gorje, Bohinjska Bistrica, Breznica in Koroška Bela, in Jan. Koniču iz Bleda za selski občini Bled in Zg. Gorje.

n) C. kr. deželna vlada je z dopisom z dne 13. avgusta 1896, št. 12396, naznanila zbornici, da je visoko c. kr. ministerstvo za uk in bogočastje z ukazom z dne 4. avgusta t. l. št. 8331, odredilo, da je v sledečih krajih ob jesenskih in zimskih me-

secih ustanoviti 4 do 6 tednov trajajoče zaporedne učne tečaje za pletenje slame in sicer: 1. v Domžalah za občine Domžale, Dob, Jarše, Dragomelj, Ihan, Podrečje, Depalja vas, Homec in del Brezovice; 2. v Moravčah za občine Moravče, Drtija, Velika vas, Spodnje Koseze, Peče in del Brezovice; 3. na Rovi; 4. v Mengišu za občine Mengeš, Luka, Moste in Suhadole; 5. v Kamniku za občine Kamnik, Podgorje, Zgor. Tuhinj, Tuhinj, Stranje in Mekine; 6. v Šmarci; 7. v Dolskem za občini Dolsko in Dol; 8. v Trzinu za občini Trzin in Rašica; 9. v Radomljah za občini Radomlje in Volčji potok; 10. na Prevojah za občini Prevoje in Krtina; 11. v Lukovici za občine Lukovica, Zlato polje, Češnjice in Rafolče; 12. v Cerkljah za občine Cerklje, Lahovče in Zalog.

(Dalje sledi.)

Dnevne novice.

V Ljubljani, 14. novembra.

† Generalni vikarij dr. Henrik Pauker pl. Glanfeld.

Bridek, nepričakovan udarec je zopet zadal ljubljansko škofijo. Danes zjutraj malo pred peto uro je nenadno umrl po kratki bolezni prečastiti gospod generalni vikarij, stolni dekan in kanonik dr. Henrik Pauker pl. Glanfeld v 68. letu svoje starosti. Minulo sredo je zadnjikrat maševal; ta dan ga je stresel mraz in mislil je, da dobi influenco, kakor jo je v tem času imel sedaj že več let zaporedoma. Ostal je zato doma, a je opravljal v odsotnosti škofovi vsa opravila; še včeraj dopoldne je podpisaval razne uradne škofijske odloke, blagoslovil več kelhov in se razmeroma prav dobro počutil. Opoldne pa ga je napadla slabost. Zdravnik je konstatoval oslabljenje srca. Blagi bolnik je takoj spoznal, da mu je življenje v nevarnosti, zato je takoj uredil svoje časne stvari ter se dal prevideti s sv. zakramenti za umirajoče. Po noči so čuli pri njem nekateri gg. kanoniki. Ob dveh po noči, ko mu je nekoliko odleglo, se je zadnji od njega poslovil prelat g. dr. Kulavic. Ob štirih zjutraj so ga zopet napadle smrtne težave in kmalu nato je preblagi dekan mirno zaspal v Bogu. — Rojen je bil pokojnik v Ljubljani 26. novembra 1829. Oče mu je bil gubernijalni svetnik. V mašnika posvečen je bil 13. avgusta 1854 ter tisto leto promoviran doktorjem bogoslovja. Eno leto je služboval kot kapelan na Bledu, 3 leta pa kot stolni kapelan in nemški pridigar pri stolnici. Potem je bil imenovan spirituvalom v duhovnem semenišču, katero službo je opravljal do leta 1871, ko je dobil Codellijev kanonikat. Leta 1886 je bil imenovan stolnim dekanom. — Kot spirituval in kanonik je oskrboval 16 let popludanski krščanski nauk v uršulinski cerkvi. Leta 1859 je bil imenovan vodjem bratovščine sv. Rešnjega Telesa za opravo ubožnih cerkva, kateri posel je opravljal nesebično in požrtvovalno do smrti. Za njegovega vodstva se je ta družba neizmerno povzdignila. Veliko spretnost je imel v uradnih zadevah. Zato mu je pokojni škof Krizostom poveril kanonično vizitacijo župnij in cerkva in mu izročeval najvažnejše škofijske zadeve v rešitev. Po smrti škofa Krizostoma ga je za čas izpraznjene škofovske stolice stolni kapitelj izvolil kapit. vikarjem. Sedanji knezoškof ga je imenoval 6. aprila 1891 generalnim vikarjem za ljubljansko škofijo. — S pokojnikom je legel v grob skromen plemenit človek, vzoren duhoven, ki je z delom in molitvijo Bogu posvečeval svoje brezmadežno življenje. Zato pa je zavladalo povsod iskreno sočutje ob tej nenadni žalni novici. — Prevz. gospod knezoškof so z Du-laja sporočili svoje posebno sožalje nad bridko zgubo, ki je zadela s tem škofijo in škofa; iz Gorice je izrazil sožalje knezonadškof dr. Alojzij Zorn; tekom dne je kondoliral deželni predsednik baron Hein in mnogo drugih. Pokojnika priporočamo v pobožno molitev. — Počivaj v miru duša blaga!

(Šoli prijazni in neprijazni krogi.) Iz Hrenovic, 13. novembra. Ker je „Učiteljski Tovariš“ nedavno imenoval cerkev in duhovne „šoli neprijazne

króge", naj se predrzmem povedati, kako pa šoli prijazni krogi z našo delajo. Tu imamo všteti ponavljalne 400 šole obiskajočih otrok, če tudi so otroci zavoljo krajevnih razmer do izpolnjenega sedmega leta šole oproščeni. Za vse te otroke je jedna dvo-razredna ljudska šola pri Fari, med tem ko je v Postojini za enako število otrok sedemrazredna šola. Pa ko bi pri nas vselej po dva učitelja bila res nastavljena. Če se je pri nas v učiteljskem oboju kaj spremenilo, vselej je naša šola trpela. Le v zadnjem desetletju je bila pri nas samo po jedna učiteljska moč. 7. oktobra 1886 šel je od nas proč gospod učitelj Anton Simončič, njegovo mesto je bilo prazno do 13. decembra 1886, da je prišla učiteljica g. Morel. 11. marca 1887 je dobila g. Morel 14dnevni dopust, gospod nadučitelj Arko je pa ravno ta čas za protinom bolan ležal in pouka bi prav nič ne bilo, ako bi se šole ne bil usmilil gosp. kaplan Arko, torej jeden iz „šoli neprijaznih krogov“. — 30. novembra 1888 šla je gospica Morel proč — in zopet je bilo njeno mesto prazno dva meseca, do 30. novembra 1888; takrat je prišel gospod Pikel. — 24. februarja 1895 poslovila se je od nas gospica Bizajl in do 15. septembra 1895 smo bili zopet brez družega učitelja. — 28. oktobra 1896 šel je gospod nadučitelj Arko proč in smo bili za zimo zopet samo z jednim učiteljem preskrbljeni — pa 400 otrok. Zraven tega je bil vmes še gospod nadučitelj Arko dvakrat po več tednov za protinom bolan. In kaj so storili „šoli prijazni krogi"? Z ramami so migali ter pravili, da ni mogoče pomagati, pa vendar v tem času ni ne v Postojini, ne v Senožečah učiteljev tako manjkalo, kakor pri nas. Le če je v takem položaju gospod kaplan mogel in smel tudi v drugih urah učiti, kakor sta tudi res storila leta 1887 gospod Arko, leta 1894 gospod Nemanič, katera sta namesto obolelega gospoda nadučitelja poučevala. Pa kako priznanje sta dobila za to od „šoli prijaznih krogov"? — Gospod Arko nič, gospodu Nemaniču se je pa gospod nadučitelj Arko v „šolski kroniki" tako-le zahvalil: „Meseca oktobra prestavljen je bil tukajšnji kaplan gospod Mart. Nemanič v Mirno Peč. Ta kaplan je prav mlačno opravljal svojo službo ter bil šolskemu vodstvu malo naklonjen." Kaj ni to lepo od gospoda nadučitelja. Zivela hvaležnost in pa „šoli prijazni krogi"!

(Slovensko gledališče.) „Dom", tako naslovljena Sudermannova igra se je sinoči predstavljala v ljubljanskem gledališču. Res je, da se sme šteti med boljša Sudermannova dela, vendar pa tudi najboljši igrokazi novejšje realistične šole niso nikomur v hasek. Obžalujemo, da smer, kateri služi že dve leti z največjo odkritostjo „Ljubljanski Zvon", hoče postati tudi smer slovenskega gledališča. Kaj naj porečemo o igri, ki prestavlja v naše skromne, v mnogih stvarih v dobrem oziru posebne razmere najgorje izrodke modernega življenja, nego: „Kaj pa je tebe treba bilo?" Vsebinska igra je ob kratkem povedana. Sedemnajstletno dekle, tečeč po slobodi, ostavi dom svojega očeta, višjega vojaškega dostojanstvenika. Vlači se po svetu z raznovrstnimi ljudmi in v svojem 29. letu pride kot sloveča igralka v svoje domače mesto, in zlasti po prizadevanji tamšnjega pastora tudi v očetovo hišo. Vender mišljenje njeno in čutenje ostane neizpremenjeno. — Novodobni pojmi o življenju, o svetu i. t. d. imajo v nji gorečo zastopnico. Pisatelj razvija boj njenih idej z idejami, kakor jih ima protestantsko krščanstvo o človeku, njegovem namenu in življenju. V tem boju zmaguje Magda, izgubljena hči in kakor sama priznava, vlačuga, proti vsem drugim. Očeta zadene kap, ko jo skuša strezniti, in s tem je igra končana. Poleg mnogih blizu lascivnosti stoječih izrazov in prizorov vidimo vzlasti pogubnost te igre v njenem koncu. Pisatelj hoče jasno pokazati, da s starimi krščanskimi nazori ni nič več med nami. Vrh tega se nam zdi Sudermannov „Dom" popolnoma nesposoben za naš oder zavoljo svojega protestantskega značaja. Pri nas ne poznamo pastorjev in protestantskih župnišč. Kot katoliški kristjani se tudi ne moremo vgljbiti v tisto praznoto in notranjo puščobo, ki je v zvezi s protestantskimi načeli. Zato smatramo za svojo dolžnost, da označimo take igre, kot je Sudermannov „Dom" za škodljive zdravemu naziranju in zaželenemu napredovanju našega naroda.

(Prvi občni zbor „Leonove družbe".) Osnovni odbor „Leonove družbe" vabi uljudno slovenske razumnike na prvi občni zbor, ki bo prihodnji četrtek, dne 19. t. m., v Ljubljani, in sicer v dvorani knezoškofjske palače takoj po končanem zborovanju „dru-

štva za krščansko umetnost" okoli 12. ure. Ako bi utegnil biti čas za zborovanje prekratek, nadaljevalo se bode popoldne ob 3. uri. — Na dnevnem redu je volitev predsednika, podpredsednika in drugih pet članov ravnateljstva in treh namestnikov.

(Častno občanstvo.) Zastop občine Nemška Loka pri Kočevju je izvolil častnim občanom gospoda deželnega glavarja Otona Detela ter mu izročil lepo izdelano diplomo.

(Mesto venca na g. generalvikarija Pankerja grob) so darovali gospodje ljubljanski bogoslovni profesorji 20 gld. za Jeranovo dijaško mizo.

(Shod poštarjev) je bil dne 9. t. m. pri „Slonu". Predsedoval je društveni predsednik A. Schrey z Jesenice. — Zborovanja se je udeležil kot zastopnik poštne in brzojavne direkcije tržaške c. kr. poštni tajnik dr. A. Pospišil. Glavna točka posvetovanja je bil novi statut za poštarje, katerega je sestavilo c. kr. trgovinsko ministerstvo. Po tej vredbi bodo poštne uradi razdeljeni na 12 plačilnih razredov. — Poštarji od 1.—6. razreda bodo imeli letne plače 660—1500 gld.; poštne ekspeditorji 7.—12. razreda 240—540 gld. — Kranjsko primorsko dalmatinsko društvo poštarjev šteje sedaj 404 člane. Prihodnje zborovanje bode 17. t. m. v Trstu.

(Potrjen deželni zakon.) Presv. cesar je z Najvišjim odlokom dne 6. nov. potrdil od dež. zbora kranjskega sklenjeni postavni načrt glede kolesarskega voznega reda po javnih, pa ne državnih cestah.

(Z Mlinega pri Bledu) 13. nov.: Z veseljem smo brali v „Domoljubu" posestniki v naši okolici o nujnem predlogu gosp. posl. dr. Susteršiča v drž. zboru, naj nam vlada pride na pomoč, ko imamo toliko škodo vsled zadnjih povodenj. Da bi le ne ostalo samo pri besedah, ker pomoči smo potrebni! Zlasti imamo jedno željo in prošnjo in ta je: Od Bohinjske Bistrice do Radovljice je Sava pretrgala in na polovico odnesla štiri mostove: pod Koriti, na Mlinem, na Selu in v Ribnem. Te mostove moramo vzdrževati po največ le posestniki, ki imamo onkraj Save svoje polje in gozdne dele. Že to nam vsako leto napravlja dovolj stroškov. Kaj bo pa zdaj? Za letos smo po ladijah spravili svoje poljske pridelke domov. Za naprej bo treba popraviti na vsak način mostove. Sami bomo le težko zmagali stroške, zato bi nam najbolj na pomoč prišla vlada, ko bi nam hotela zdatno podporo za naše mostove nakloniti.

(Nova pošta) se bode ustanovila v Radomljah v kamniškem okraju. Imela bode vsak dan dvojno zvezo s kolodvorom Mengeš-Jarše.

(Zahvala.) Visokočastiti g. Peter Bohinjec, sedaj župnik v Horjulu, podaril je pri svojem odhodu iz Trnja znesek 7 gld. za nakup šolskega blaga. Podpisano šolsko voditeljstvo si šteje v dolžnost, da v imenu šolske mladine izreka najtoplejšo zahvalo. Bog mu povrni stoterno! — Šolsko voditeljstvo v Trnaji, dne 13. novembra 1896. — Josip Čop, šolski voditelj.

* * *

(Kam bode padel,) tega sedaj še sam ne vé, drž. posl. K. Ghon, kateri je prišel kot jeden najhujših naših nasprotnikov po Schmerlingovem volilnem redu, do nezasluzene časti, da zastopa v drž. zboru velik del koroških — Slovencev. Odkar mu sije poslansko solnce, bil je član združene leveice, katera se pa zadnji čas ruši na vseh koncih in krajih. Obrnil ji je poleg Fr. Kiršnerja hrbet sedaj tudi naš Ghon. Kam pade, pa še sam ne vé, ker se mora, kakor piše „Gr. T." šele „odločiti", pri kateri stranki mu bode v bodoče iskati toplega in varnega zavetja. Pa ne, da bi pri tem morda mislil na slovensko stranko! — Vsekako bo najboljšje, da pri prihodnjih državnoborskih volitvah kakor Kiršnerju tako i Ghonu odvezamemo vsako skrb, da jima ne bode treba še lomiti glav, kam-li naj — padeta! —rn—

(Na Reko) dospela je 11. t. m. velika angleška vojna ladija „Vulcan". Moštva ima nekaj nad 400 ljudi, z 8 velikimi in 9 malimi topovi. Došla je iz Malte. — Te dni dopeljal je Lloydov parnik „Medea" 1267 mož na Reko, ki so šli na dopust. — Dne 11. t. m. došel je skozi Reko v Opatijo ogerski minister notranjih zadev Perczel.

* * *

(Sejmi po Slovenskem) od 16.—21. novembra. Na Kranjskem: 16. v Ljubljani, Idriji, Bistrici na Notranj., v St. Martinu pri Litiji, Radečah; 17. v Metliki; 19. na Raki; 20. v gor. Planini, St. Vidu pri Vipavi; 21. v Hotederžici. Na Slov. Štajer-

skem: 16. v Poličanah, na Vranskem, Radgoni; 19. v Podsredi; 21. v Podčetrtku, pri sv. Barbari v Halozah, v Slov. Bistrici, v St. Jurju ob Taboru. Na Koroškem: 18. v Starem Dvoru.

Tedenski koledar.

Nedelja, 15. novembra: 25. po Binkoštih, evang.: Prilika o gorčicnem semenu in kvasu, Mat. 13., Leopold, vojvod. Ponedeljek, 16. nov.: Otmar op. Torek, 17. novembra: Gregor šk. Sreda, 18. nov.: Evgen spozn. Četrtek, dne 19. nov.: Elizabeta kr. Petek, 20. nov.: Feliks, Val. sp. Sobota, 21. nov.: Darovanje Mar. D. — Lunin spremin: Ščip dne 20. nov. ob 11. uri 23 min. dop. — Solnce izide 20. nov. ob 7. uri 13 min.; zaide ob 4. uri 23 min.

Društva.

(Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani) nas je naprosila objaviti, da je za današnji po sl. „Glasbeni Matici" v družbin prid prirejeni koncert, ki se bo vršil ob 8. uri zvečer, še nekaj vstopnic na razpolago; drugi koncert v nedeljo 15. t. m. se bo pričel ob 6. uri zvečer. Za ta koncert je še mnogo nerazprodanih vstopnic. — Slovensko rodoljubje! porabi ugodno priliko, da se raduješ narodnega napredka ter ob jednem pomagaš podpore potrebnim.

(Družbi sv. Cirila in Metoda) se je dotiskala prelepa E. Ganglova alegorija „Materine sanje" — kar najbolj pripravna predstavam naših diletantov po deželi. Igrala se bo prvič pri obeh koncertih 14. in 15. t. m. v prid družbi sv. Cirila in Metoda. Svetovati bi bilo domoljubom, naj hitro sežejo po knjižici, koje jeden izvod stane 15 kr., 10 izvodov pa 1 gld. 20 kr. Dobiva se pri družbeni ekspozituri v Bonačevi knjigovoznici v Ljubljani.

(Vabilo) na Martinov večer, katerega priredi katol. društvo rokod. pomočnikov v Ljubljani v nedeljo, dne 15. nov. t. l. v svojem domu. Poljske ulice št. 10. — Vspored: 1. A. Sachs: „Veseli pastir", zbor. 2. A. Sachs: „Za goro", čveterospev. 3. * * „Popotnica", zbor. 4. B. Ipavec: „Planinska roža", čveterospev. 5. A. Hajdrih: „Petelinčkova ženitev", šaljivi zbor. 6. A. Sachs: „Slovo", čveterospev. 7. Pravica se je skazala. Burka v dveh dejanjih. Spisal dr. Iv. Ev. Krek. 8. Prosta zabava. — Začetek ob 6. uri zvečer.

(Pevsko društvo „Ljubljana") je za danes nameravani „Martinov večer" radi „Glasbene Matice" koncerta preložilo na prihodnjo nedeljo, dne 22. t. m. v prostore „Narodnega doma". Vspored priobčimo pozneje.

(Vabilo) k zabavnemu večeru, ki ga priredi v proslavo imendne blagorodnega gospoda Leopolda Belarja, društvenega pevovodje, katoliško društvo za delavke v nedeljo, 15. novembra t. l. ob 6. uri zvečer v društveni dvorani Zabjek št. 8. Vspored: 1. „Društvena", poje zbor, zložil P. A. Hribar. 2. Nagovor p. n. g. predsednika. 3. „Mi ustajamo", poje zbor, zložil Leopold Belar. 4. Vozilo. 5. „Moja domovina", poje zbor, zložil Volarič. 6. „Mutec Osojski", deklamacija. 7. „Vse mine", zložil dr. Ipavec. 8. Glas vesti. Igrokaz v štirih dejanjih. Spisala I. S. Vstop dovoljen je le društvenim članom in povabljenim gostom. K obilni vdeležbi uljudno vabi odbor.

(Podružnica sv. Cirila in Metoda v Habru [Medgorja b]) bode imela v nedeljo dne 15. novembra 1896 ob 4. uri popol. v Martinč-evi gostilni v Habru zborovanje s sledečim vspeedom: 1. Pozdrav. 2. Razni govori o potrebi krščansko-narodne šole. 3. Petje in prosta zabava. — Vsi Medgorjani in vsi sosedje so uljudno povabljeni, udeležiti se, če le količkaj mogoče, tega zborovanja, ker je pričakovati važnih in živahnih govorov. Podružnični odbor.

(Podružnica sv. Cirila in Metoda za Pribloves in okolice) ima v nedeljo dne 15. listopada svoj letni zbor pri ligu v Kazazah po popoldanski službi božji z navadnim vspeedom. Slovenci, pridite v prav obilnem številu! Odbor.

Telegrami.

Dunaj, 14. novembra. Presvetli cesar je vsprejel včeraj avstro-ogerskega poslanika v Parizu, grofa Wolkensteina, v daljši avdijenci.

Dunaj, 14. novembra. Koncem včerajšnje seje je interpeloval poslanec Dzierduszycki načelnika budgetnega odseka radi načrta zakona gledé preosnove dohodkov za katoliško duhovščino. Poslanec Kathrein odgovarja, da je v najkrajšem času pričakovati ugodne rešitve. Prihodnja seja se vrši v ponedeljek.

Dunaj, 14. novembra. Poljedelski odsek je vsprejel načrt zakona glede ustanovitve kmečkih zadrug.

Dunaj, 14. novembra. Ogerski ministri predsednik baron Banffy je dospel danes zjutraj iz Budimpešte. Dopoludne ga je vsprejel presvetli cesar v zasebni avdi-jenci.

Gorica, 14. novembra. Dopolnilne vo-litve za drž. zbor v trgovinski zbornici se je udeležilo 13 članov. Jeden je glasoval za Bujatija, 12 pa za Maranija, katerega je mestna skupina z 867 glasovi izvolila drž. poslanca.

Budimpešta, 14. novembra. „Cor. Bureau“ poroča: Ministerski predsednik ba-ron Banffy je šele včeraj prišel s potovanja in šele tedaj zvedel o članku dnevnika „Nemzet“.

Proti hripavosti

učinkujoče, kašelj omehčujoče, sliz razkrajajoče sredstvo je prsi sirup lekarja Piccolija v Ljubljani (Dunajska cesta), kateri se uporablja prav uspešno. — Cena steklenici 35 kr., 12 stekl. gld. 3'60. 123 (50—38) 3

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opa-zovanja	Stanje barometra v mm.	Tempera-tura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Mokrina v 24. urah v mm.
13	9. zvečer	738.9	1.0	sr. svzh.	oblačno	
14	7. zjutraj	738.8	-1.5	sr. svzh.	skoro jasno	0.0
	2. popol.	738.3	3.2	sl. vzvzh.	del. jasno	

Srednja včerašnja temperatura 1.4°, za 2.7° pod nor-malom.

Danes zjutraj močna slana.

Moji izdelki

so kot dobri in ceni dalje znani!

Nakelasta remont. ura 3 gld. 50 kr.; sreb. rpa remont. 6 gld.; zapinjača, spir. brequet, 15 k. 10 gld.; s 16 k. 1 saton, sistem „Glashütte“ 12 gld.; budilnik z za-pinjačo, svetél. l. vrste 1 gld. 70 kr.

Regulatér:

1 dnev. bilo 5 gld. 75 kr.,
10 " " 8 " 50 "

Ceniki s podobami o urah, verižicah, regulatérjih, o zlat-nini in srebrnini do najfinejšega dela brezplačno in franko. -- Kar ne ugaja, zamenjamo ali denar vrnemo.

Evg. Karecker, tovarna za ure,
77, Bregenz am Bodensee. (743 12-2)

Jamóimo dve leti.

753 1-1

Odbor „slovenskega katoliškega delav-skega društva v Ljubljani“ naznanja svojim p. n. ustanovnim, podpornim in rednim članom pre-zalostno vest, da je Vsemogočnemu dopadlo društve-nega ustanovnega člana, velečastitega gospoda

dr. Henrika Pauker, pl. Glanfeld,
generalnega vikarja in stolnega dekana,

danes, 14. t. m. zjutraj ob 3/5. uri poklicati v boljše življenje.

Pogreb pojde v ponedeljek, 16. t. m., ob 1/3. uri popoldne, h kateremu najljubše vabi vse p. n. društvene člane

Odbor.

Več stanovanj

obstoječih iz sebe in kuhinje oddá se v Udmatu v novem posloju. 742 3-3
Poizvé se pri **A. Hauptmannu v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 41.**

Prvi in najstarejši
fotografično-umetniški zavod Ant. Jerkiča
v Gorici, na Travniku št. 11 (poleg nadškofije)

prevzema vsa v **fotografično stroko** spadajoča dela do naravne velikosti. Nadalje izdeluje fotografije na porcelan, na broše (najnovejše iznajdbe), na svilo, platno itd. Akvarele, oljnate slike posnema po starih fotografijah pomanjševalno ali povečevalno na najokusnejši način. 746 52-1
Za neprekosljivo delo jamči. Cene poštene.

Kanarčke

pristne harške žlahtne
žvrgolivce 732 4-3

iz lastne reje razpošilja po pošti proti poprejšnji vpo-šiljavi zneska ali z dovo-litvijo povzjetja ter jamči za ceno in da tiči dojdejo živi.

Cenilnik brezplačno.

Feliks Tomažič,
Ljubljana, Krizevniški trg 8.

Jubilejske ustanove.

Podpisana zbornica razpisuje za l. 1896

osem cesar Frančišek - Jožefovih
ustanov po 25 gld.

za onemogle obrtnike vojvodine Kranjske.

Prošnje naj se vpošljejo zbornici **do 23. novembra t. l.** in priloži naj se jim od župnijskega in občinskega urada po-trjeno dokazilo, da je prositelj kak obrt samostojno (na svojo roko izvrševal, pa sedaj zaradi onemoglosti ne more več de-lati, in da je ubog. 729 3-3

V Ljubljani, dné 3. novembra 1896.

Trgovska in obrtniška zbornica za Kranjsko.

Prodaja materijala od knežjega dvorca.

Od **porušenega knežjega dvorca** v Ljub-ljani prodajam po nizki ceni

stavbinski in drugi materijal,

kot: **opeko, vezi, vrata, okna** itd. itd.
na lici mesta ali pa na svojem domu v Ljubljani,
Trnovski pristan št. 14.

Val. Accetto,
zidarski mojster.

554 62-43

V lekarni se tudi dobiva: **Pristno francosko žganje** v originalnih steklenicah po 60 in 40 kr., **med. konjak**, **med. malaga**, najboljša, vse po najnižjih cenah. **Želez-nato kineško vino, sagrađa vino** (odvajajoče) itd.

Lekarna A. Mardetschlaeger

„pri zlatem orlu“

v Ljubljani, poleg železnega mosta

priporoča navlašč

preparirano

ribje olje

prijetnega vkusa in jako izvrstnega učinka. — Cena steklenici 1 krono, 6 ste-klenie 2 gld. 50 kr. — Poštna nakaznica zadošča za naročitev.

To ribje olje dobiva se le v originalnih steklenicah s papirnato zaporko z rdečim tiskom, ter se naj ne zamenja z navadnim ribjim oljem. 723 10-3

Stolni kapitel v Ljubljani, bridko užaljen, dostojno naznanja, da je prečastiti, preblago-rodni gospod

Dr. Henrik Pauker pl. Glanfed

doktor sv. pisma, prevzvišenega gospoda knezoškofa generalni vikar v duhovskih stvareh, infulirani stolni dekan, vodja bratovščine vednega češčenja itd.

v 68. letu starosti, previden z vsemi sv. zakramenti za umirajoče, nenadoma danes, dné 14. novembra, ob 3/5. uri zjutraj mirno v Gospodu zaspal.

Truplo ranjcega bo v **ponedeljek, dné 16. novembra ob pol 3. uri popoldne iz hiše št. 8 pred škofijo** najprej prenešeno v stolno cerkev in po opravljenih malih biljah na pokopališče k sv. Krištofu.

Velike bilje in slovesna sv. maša bo v torek, 17. novembra ob 8. uri v stolnici sv. Nikolaja.

Preblagorodni, preblagi in obče ljubljeni rajniki bodi vsem duhovnim tovarišem, vsem prijateljem in znancem, zlasti udom bratovščine vednega češčenja v pobožno molitev priporočen.

R. I. P.

Priporočilna naznanila domačih konservativnih obrtnikov in trgovcev, katera naj oenj. naši naročniki in čitatelji „Slovenca“ blagovolijo uvaževati.

Odlikovana
sta bila na svetovnih razstavah
z diplomo in svetinjo
v Bruselju (Belgija) 1888. l.
na Dunaju 1892. l.

Brata Zupan

izdelovatelja orgelj v Kamnigoric (Gorenjsko)
priporočata se prečast. duhovščini in cerkvenim oskrbnikom v izvrševanje
novih cerkvenih orgelj
in vsakovrstnih poprav.

Od leta 1880. do leta 1895. sta
izdelala 55 novih orgelj
in izvršila nad 200 poprav.

Priporočilna pisma
najboljših veščakov so
na razpolago.

Matija Horvat
čevljarški mojster v Ljubljani, sv. Petra cesta 32
priporoča se prečast. duhovščini in slav. občinstvu
v naročanja raznovrstnega
obuvala
katera izvršuje cenó, pošteno, iz zanesljivega blaga
od najpreprostejših do najfinišnih oblik.

IVAN JAK
v LJUBLJANI, Dunajska cesta 13.
Zaloga šivalnih strojev in
Ceniki zastoj pri strojev za vozarenje.
in franko.

HENRIK ZADNIKAR
izdelovatelj cerkvene posode v Ljubljani
Sv. Petra cesta št. 17.
priporoča preč. duhovščini vzhodno svojo zalogo
cerkvene posode, svečnikov, lestencev,
svetilnic, kadilnic itd. v raznem slogu izvršenih.
Vseprejema tudi naročila na nove predmete ter pre-
navlja stare, obrabljene. Delo pošteno iz zanesljive
kovine po nizki ceni.

Ivan Kregar
izdelovatelj cerkvenega
orodja in posode
v Ljubljani, Poljanska cesta
št. 8, pol. Alojzijevejšča
priporoča se prečastiti duhovščini, cer-
kvenim predstojništvom in dobrotnikom v
najnatančnejše izdelovanje
**monštrano, ciborijev, ke-
lihov, tabernakeljev,
svečnikov, lestencev,
križev** itd.
iz najboljših kovine po poljubnem slogu
in po nizki ceni.

Franjo Toman
podobar in pozlata, Križevniški trg 1, Ljubljana
se priporoča preč. duhovščini za izdela-
vanje cerkvenih in sobnih del po nizki
ceni in priznato natančnosti izvršitvi. V za-
logi ima sv. razpela, okvire (Goldleiten),
slike, cefe, kroglice za vrvi itd.

J. Kopac,
svečar v Gorici, Solkanska cesta 9.
priporoča prečastiti duhovščini ter slav-
nemu občinstvu pristne
čebelno-voščene sveče
klg. po 2 gl. 45 kr.
Za pristnost jamči s scoto
1000 kron.
Pošiljatev franko za naročila v Avstro-
Ogerski monarhiji.

Zajamčeno pristne čebelno-voščene
sveče, voščene zvite in med priporoča
preč. duhovščini in sl. občinstvu
OROSLAV DOLENEC
svečar in lektor, trgovina z medom in voskom
v Ljubljani, Gledališne ulice št. 10.
Dobiva se tudi med v satovji, pitaneč
in medenina prav po nizki ceni. Zaloga
in prodaja izvrstnega brinja in brinjevca,
medenega žganja, lastnega izdelka. Ku-
puje med v panjih, sodčkih, pa tudi vosek
in suho satovje.

Drag. Matkovič
brivec in vijačnik
v Ljubljani, Stolni trg št. 11
se priporoča v najnatančnejše izvrševanje
vseh v brivsko in vijačnarsko obrt
spadajočih del. Postrežba je uljudna in
vsestranski pozorna.

Največja in najcenejša
tvornica stolov in klopj
za gostilne, kavarne, stanovanja, sprehajališča,
vrtove, kopelišča, zavode itd. itd.
Andreja Boucona
v Ljubljani,
Dunajska cesta 7. II. dvorišče
iz trdega lesa, poliran v orehovi
barvi,
veja samo
1 goldinar.

BRATA EBERL, črkoslikarja
tovarna oljnatih barv, firnežev in lakov
v Ljubljani za frančiškansko cerkvi.
Mojstra pleskarja c. kr. državne in c. kr.
priv. južne železnice priporočata se preč.
duhovščini in sl. občinstvu v vsa v njuno
stroko vstevajoča se dela v mestu in na
deželi. Delo izvršujeta povsem vzhodno
po najnižji ceni. Prekupeem priporočata
oljnat barve v ploščevinastih pušicah.
Največja zaloga karbolina, maščobe za
konjska kopita in usnje.

Pečar IVAN URAN Pečar
Ljubljana, Gradišče št. 8, Igriške ulice št. 3
priporoča p. n. čast. občinstvu svojo ve-
liko zalogo
pečij, glinastih snovij, štedilnikov itd.
in vseh v to stroko spadajočih del po
nizkih cenah.

Brata Appe
izdelovatelja lončenih pečij
v Kandiji pri Novem mestu
(na Dolenjskem) in vseh v
njih stroko
priporočata lepo svojo trpežno v ognji iz-
delanih predmetov po
zalogo prav nizki ceni. — Zaloga
v Ljubljani je v Židovski ulici,
zastopnik g. Kallš na Prešer-
novem trgu.

LUKA VILHAR v Ljubljani
Vodnikove ulice 4 poleg Katol. tiskarne
priporoča svojo zalogo
zlatih in srebrnih
žepnih ur,
nihalnih, stenskih
in ur budičnic
po najnižjih cenah.
Poprave izvršuje natančno in točno.

Alojz Zorman
trgovina z moko
v Ljubljani, Florijanske ulice št. 7
priporoča vsakovrstno moko po različni
ceni, otrobe, koruzo in koruzno moko.
Prodaja na drobno in debelo ter zago-
tavlja uljudno postrežbo.

JERNEJ ČERMELJ
trgovina z južnim sadjem in zelenjavo
v Ljubljani, Semenišče (za vodo)
priporoča preč. duhovščini in sl. občinstvu
svojo bogato zalogo vsega v
gospodinjstvo spadajočega blaga
po najnižji ceni.

Alojz Vanino
Ljubljana, Stari trg 6.
priporoča prečastiti duhovščini in slav-
nemu občinstvu nože, škarje, britve
itd. iz najboljšega jekla po nizki ceni. —
Brušenje in poprave izvršuje točno.

Franc Pavšner krojač v Ljubljani,
Valvasorjev trg 4
nasproti c. kr. gimnaziji
se priporoča preč. duhovščini in sl. občinstvu
v naročila na **duhovniško in ol-
vilno obleko** po poljubnem kroju, zago-
tavlja trpežno, natančno delo, uljudno
postrežbo in kar možno nizko ceno.

Na najnovejši način umetne
zobe in zobovja
ustavlja brez vsakih bolečin ter opravlja
plombiranja in vse zobne ope-
racije, — odstranjuje zobne bole-
čine z usmrtenjem živca
zobozdravnik A. Paichel
poleg čevljarkega mostu, v Köhlerjevi
hiši, I. nadstr.

Fr. Tomec
pozlatar v Ljubljani, Strelške ulice št. 14
se priporoča preč. duhovščini in sl. ob-
činstvu v izvršitev vseh pozlataških del
in prenavljanja altarjev, tabernakeljev,
križevih potov, podob svetnikov itd. za-
gotavlja trpežno, podob svetnikov itd. za-
gotavlja trpežno, podob svetnikov itd. za-
gotavlja trpežno, podob svetnikov itd. za-

Fr. Šiška ded. kovaška obrt
v Ljubljani
Marje Terezije cesta št. 6
se priporoča v podkavanje konj in razno-
vrstnih vóz, ima tudi v zalogi
raznovrstne vozé in sani
ter jih izdeluje po najnižji ceni.

Josip Rebek preje Ahčin
ključavničar
v Ljubljani, Francovo nabrežje št. 13
priporoča se preč. duhovščini, cerkvenim
predstojništvom in p. n. občinstvu v vsako-
vrstna stavbinska ključarska dela
Izdeluje trpežno izdelana štedilna ognjišča,
ima v zalogi ključé iz aluminija. Posebej
še se priporoča v izdelovanje cerkvenih
spominikov in nagrobnih ograj. Zaloga in
napeljevanje hišnih telegrafov in telefonov.
Delo trpežno in natančno, cene nizke.

GABRIEL OZELJ
tapetar v Ljubljani, Tržaška cesta št. 19
se priporoča preč. duhovščini in sl. ob-
činstvu v izdelovanje vseh v njegovo stroko
spadajočih predmetov, kakor: garnitur,
divanov, žimnatih in modrocev na peresih
itd. ter jamči za trpežno, dobro delo po
najnižji ceni — Ponudi se tudi v tapeti-
ranje in dekoriranje dvoran in sob, ka-
tere tudi špalira. Osobito se priporoča za
delo na deželi.

Dežnike
in
solnčnike
v
največji izbori
priporoča
L. MIKUSCH, Ljubljana, Mestni trg 15.

Alojz Erjavec pr. Zor
čevljar — Ljubljana, čevljarke ulice 3
se priporoča prečastiti duhovščini in
sl. občinstvu v naročevanje
raznovrstnega obutala
katero izvršuje od najpreprostejšega
do najfinejšega, iz zanesljivega blaga
prav trpežno in cenó.

JANEZ DOGAN
mizarski obrt in zaloga pohištva v Ljubljani
Dunajska cesta v Medjatovi hiši
priporoča preč. duhovščini in sl. občinstvu
svojo izvrstno urejeno
**zalogo divanov, žim-
nic, omar, stolov, po-
stelj** itd.
Cenilniki s podobami so franko na
razpolago.
Najnižje cene, izborna blago.

Anton Presker
krojač v Ljubljani, Sv. Petra cesta 16
priporoča se čast. duhovščini in sl. občinstvu
za izdelovanje vsakovrstne obleke.
V zalogi ima
narejene obleke
za gospode in dečke, dalje površnike, ne-
premočljive havelke, havelke iz velblode-
dove diake (Kameelhaar), mantile in
plašče za gospe itd.
Naročila za izdelovanje oblek po meri
izvršujejo se točno in po poljubnem kroju.
Za dobro blago se jamči.

Tapetniška kupčija
O BREZA
v Ljubljani, Šelenburgove ulice 1
dobroznana preč. duhovščini, priporoča
svoje izvrstne
modroce na peresih
(Federmatratzen) po 10 gl., nadalje žim-
nice, divane in vsa v tapetniško
obrt spadajoča dela

Vizitnice
v poljudni obliki priporoča
Katol. tiskarna
v Ljubljani.

V Ljubljani le na Starem trgu 21 v
Rudeževi hiši pri
Jakobu Zalazniku
dobiva se vedno svež in ukusen kruh, fino na-
mizno in sladšičarsko pecivo iz različne moke
po nizki ceni. Dobijo se vsak dan raznovrstni štruklji,
domača potvica tudi v kosih in kruh na vago. Pripo-
roča se za naročila ob primoljaj, svatovščinah, imen-
dneh in raznih slovesnostih.

Njega Svetost
papež LEO XIII.
sporočili so po svojem zdravniku prof.
dr. Laponi-ju g. lekarnarju G. PICCOLI-ju
v Ljubljani priručno zahvalo za do-
poslane Jim stekleničice

Tinkture za
(Cena jedni stekleničici 10 kr.)
želodec.

Imenovani zdravnik ter tudi mnogi
drugi sloviti profesorji in doktorji za-
pisujejo boleham
Piccolijevo želodčno tinkturo.
katera krepi želodec, povečuje slast, po-
spešuje prebavljenje in telesno odprtje.

Naročila točno izvršuje proti povzetju
G. Piccoli,
lekarnar „pri Angelu“
v Ljubljani, na Dunajski cesti.

LUDOVIK BOROVIK

= puškar =

v Borovljah (Ferlach) na Koroškem

se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih pušek za lovce in strelce po najnovejših sistemih pod popolnim jamstvom. — Tudi predeluje stare samokresnice, vzprejema vsakovrstna popravila in jih točno in dobro izvršuje. Vse puške so na o. kr. preskuševalnici in od mene preskušene. 655 52-8

Slovenski in nemški ilustrovani ceniki zastoj.

Dr. Rose balzam

za želodec

iz lekarne 47 26-18

B. FRAGNER v Pragi

je vže nad 30 let splošno znano domače sredstvo, katero pospešuje slast in prebavljenje ter odvaja počasi in lahkotno.

Opomin! Vsi deli zavaja imajo poleg odtisnjene oblasti potrdjeno varstveno znamko.

Glavna zaloga

Lekarna B. Fragner „pri črnem orlu“ v Pragi,

Mala stran, na vogalu Spornarjeve ulice.

Velika steklenica velja 1 gl., mala 50 kr., po pošti 20 kr. več. — Razpošiljanje sleherni dan.

Zaloga v vseh avstro-ogerskih lekarnah.

J. Bendik-ova

v Št. Valentinu na Niževavstrijskem

maščoba za
mazanje in likanje

je najboljšo sredstvo
za ohranjanje usnja

in se dobiva
v Ljubljani
le pri trdki

M. Supan
na Dunajski cesti.

Pred ponarejanji sviri se sl. občinstvo. 112 25-23

Usojam si opozarjati slav. domače in tuje občinstvo, da sem dné 7. listo-
pada odprl

gostilno pri „Črnem orlu“

(preje Drabek) na Vrhniki.

P. n. goste zagotavljam, da jih bodem skušal postreči vedno z okusnimi jedili in dobrim vinom.

Dalje bodem točil vrhniško pivo, ob četrtkih in nedeljah pa tudi dobro-
znano Fröhlich-ovo „Salvator-pivo“.

Nadejaje se obilnega obiska, bilježim velespoštovanjem

751 3-1

Jos. Verbič, gostilničar.

St. 30.049.

Dijaška ustanova.

727 3-2

S pričetkom tekočega šolskega leta izpraznjena so

tri mesta Jernej Sallocher-jevih ustanov
za dijake po 50 gl. na leto.

Pravico do teh ustanov imajo dijaki ljubljanskih gimnazijev, ki so na Kranjskem rojeni in so ubogi ter pridni in pa lepega vedenja.

Prošnje z dokazili o rojstvu na Kranjskem, o ubožstvu, o vedenju o na-
predovanju v šoli vložiti je do konca tekočega meseca pri pristojnem
šolskem ravnateljstvu.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,

dné 2. novembra 1896

Knjigoveznica Fr. Breskvar

preje L. Šverljuga

pred Škofijo št. 6, poleg Katoliške Bukvarne

se priporoča prečast. duhovščini in sl. občinstvu v

vezanje vsakovrstnih knjig

osobito prevezavanje missalov in raznih liturgičnih knjig.

Molitvenike družbe sv. Mohorja po več vkup poslane veže po pri-
merno znižani ceni. V zalogi ima tudi za vse družbine knjige lepo izdelane
platnice za knjigoveze po deželi.

Opozarja tudi še na svoje krasno izvršene platnice za „Dom in Svet“,
Wolfov Slovar itd. — Naročila na kakoršnešibodi platnice izvršuje po
želji ali načrtu natančno in cenó. 739 4-3

Valentin Accetto,

zidarski mojster

161 45-38

v Ljubljani, Trnovski pristan št. 14,

priporoča se slav. občinstvu in prečast. duhovščini, podjetnikom in društvom v vsa v

zidarsko obrt spadajoča dela

bodisi že v izvršitev novih stavb, cerkvenih in zasebnih poslopij
ali v popraviljanja, prenaviljanja, dozidavanja ali povečavanja starih
poslopij, vzdavanja in postavljanja lončenih stedičnih ognjišč,
polaganje vsakovrstnega, osobito cerkvenega tlaka, vse po najnižji
ceni, zagotavljajoč zanesljivo, strokovnjsko izvršitev z uporabo dobrega materiala.
Priporoča se nadalje tudi v odjemanje

vsakovrstne stavbinske in strešne opeke

iz lastne opekarnice,

za katere izvršnost jamči ter oddaje po najnižji ceni.

Na željo daje tudi nasvete in tudi posreduje pri nakupovanju stav-
benega prostora ali vže obstoječih stavb.

Vseskozi praktični načrti in proračuni na željo točno.

V Ljubljani, Sv. Petra cesta šte. 8
pri

Ig. Žargi-ju

reelna razprodaja.

Prav ugodna prilika za

nakupovanje raznega blaga,

klobukov, modercev, srajo, kravat, ovratnikov itd. in
blaga za krojače in šivilje.

Razprodaja se prične

750 1-1

v ponedeljek, dné 16. novembra.

Naj nikdo ne zamudi te izredno ugodne prilike za nakupovanje dobrega, trpežnega blaga.

Pri Ign. Žargi-ju v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 8.

Št. 32.018.

728 3-2

Dijaške ustanove.

Pri magistratu ljubljanskem izpraznjena sta s pričetkom tekočega šol-
skega leta

dva mesta cesar Fran Josipovih ustanov
za realce po 50 gl. na leto.

Do teh ustanov imajo pravico v Ljubljano pristojni, ali ko bi takih pro-
silcev ne bilo, na Kranjskem sploh rojeni ubožni dijaki tukajšnje c. kr. višje
realke.

Prošnje za podelitev teh ustanov vložiti je s potrebnimi dokazili vred
do dné 30. t. m. pri šolskem ravnateljstvu.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,

dné 1. novembra 1896.

Domača tvrdka

Ana Hofbauer v Ljubljani.

Velika zaloga
cerkvene obleke,
orodja
in posode.

Podpisana ima v zalogi najraznovrstnejše trpežno, krasno
blago za bandera, baldahine, raznobarvne
plašče, kazule, pluviale, dalmatike, ve-
lume, albe, koretelje, prte itd.

sploh vse, kar se rabi v cerkvi pri službi božji. — Prevzema
tudi vezenje, prenovljenje stare obleke in vsa popra-
vila. — Izdeluje ročno in pošteno po najnižji ceni
bandera in vso drugo obleko.

Prečastite gospode prosim, da se blagovolé pri naročilih
ozirati na domačo tvrdko ter ne uvažujejo tujih tvrdk, dru-
štev in potujočih agentov.

Zagotavlja hitro in najpoštenejšo postrežbo in najnižjo
ceno, zatrjuje, da bode hvaležna tudi za najmanjše naročilo.
Najodličnejšim spoštovanjem se priporoča

Ana Hofbauer, 160 45-38

imejiteljica zaloge cerkvene obleke
v Ljubljani, Gledališke ulice 4.

Velika izbira lepih, porabnih daril za božič in novo leto!

Najboljše ure po najnižjih cenah.

Popravila zanesljivo pod jamstvom.

Največja zaloga

verižic, uhanov
in prstanov.

Zaloga Styria-koles in raznih drugih zistemov.

Mehanična delavnica na Poljanah št. 31 v lastni hiši.

Ceniki so franko na razpolago.

Novost: Stenske (Pendel-) ure z godbo
po jako nizki ceni. 711 5

Fr. Čuden, urar v Ljubljani, Mestni trg, nasproti rotovžu.

Najbolje priporočena
za preskrbljenje vseh
v kurzem listu
zaznamovanih
menic in vrednostij

Menjalnica bančnega zavoda

Schelhammer & Schattera

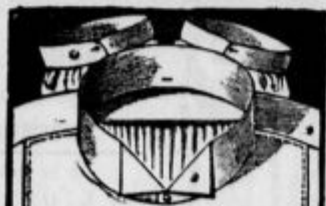
Wien,
I. Bezirk,
Stefansplatz
Nr. 11, Parterre

Ustanovljeno leta 1870.

Izdelava perila za gospode, gospé in otroke

na debelo in drobno.

Cena in blago brez konkurence.

Srajce za gospode,
beli chiffon, gladke na praih,
brez ovratnika, brez mandet,
27 vrst
jedna od gld. 1-10 do 2-75
do 6-25 .. 15-
Srajce za dečke,
v velikostih, sicer kakor gornje
jedna od gld. 1- do 1-40
do 5-75 .. 7-75
Svitlice za gospode,
6 vrst
jedne 80 kr. do gld. 1-40
do 4-50 do gld. 7-50
Dvanajst ovratnikov
od gld. 1-80 do 2-90.
Dvanajst manšet
od gld. 3-30 do 4-60.
12 prečlog
(Vorher-Lein)
od gld. 2-25 do 5-
Oskrbi ope oprave za neveste.
Oskrbi oprave za novorojenčke.

Za kraj brez graje in za točno postrežbo
jamči trdka

J. C. Hamann

v Ljubljani,

ki s perilom oskrbuje mnogo o. in kr.
častnikov in o. in kr. mornarico.

Cenike nemške, slovenske, laške pošilja
na zahtevo brezplačno. 8 46

Na prodaj sta

dva križeva pota

jeden 95 cm. visok, velja gld. 65-
drugi 150 " visok, velja " 250-

pri Fr. Toman-u, podobarju in pozlatarju v
Ljubljani na Križevniškem trgu št. 1. 745 6-2

Odlične slovstvene novosti, ozir. nove izdaje:

Dannerbauer: Praktisches Geschäftsbuch für den
Curat-Clerus Oesterreichs. Zweite, veränderte und
vermehrte Auflage. — 1531 strani, velika 8°. Ve-
zano v polusnje gld. 12-.

Ebenhoch: Wanderungen durch die Gesellschafts-
politik. — 279 strani v 8°, gld. 1-80.

Haldinger's Selbstadvokat. Sechzehnte, viel-
fach vermehrte und verbesserte Auflage. — 1039 strani,
velika 8°. Vezano gld. 5-40. Potreben in praktičen
pripomoček za vsacega.

Karlin: Zgodovina razodetja božjega v stari zavezi.
— 144 strani v 8°, z zemljevidom sv. dežele. Ve-
zana gld. 1-.

Kržič: Zbirka lepih izgledev. I.—V. snopič (Angelji
— čudeži). — 808 strani v 8°, gld. 3-
—, za naroč-
nike „Duhovnega Pastirja“ gld. 1-50.

Lesar: Liturgika ali sveti obredi pri vnanji službi
božji. Četrty popravljeni natis. — 188 strani v 8°.
Vezana gld. 1-15.

Pesch: Christliche Lebensphilosophie. Zweite Auflage.
— 604 strani v mali 8°. Vezano gld. 2-82. — V tej
knjigi podaja pisatelj, jeden največjih in najbolj spo-
štovanih katoliških modroslovcev, vsem olikanim kri-
stijanom prelepo zbirko dragocenih biservov krščanske
modrosti. Tako dobro premišljenih, vabljivih in ko-
ristnih knjig le malo izide. Vse v kratkih jedrnatih
stavkih, jasno in resnično, spodbujajoče k premišlje-
vanju, lahko pomljivo, — misli, katere enako žarkom
razsvetlujejo sedanjost in večnost.

Ratzinger: Die Volkswirtschaft in ihren sittlichen
Grundlagen. Zweite, vollständig umgearbeitete Auflage.
— 641 strani, velika 8°, gld. 4-80.

Schneid-Sachs: Grundzüge der Metaphisik im
Geiste des hl. Thomas von Aquin. Zweite, vermehrte
u. verbesserte Auflage. — 253 strani v 8°, gld. 1-80.

Šmid Krištof: Spisi, XI. zvezek. — 78 strani v
mali 8°, gld. —20, kartonirano gld. —30.

Tesnière: Handbuch der Anbetung des heiligsten
Altarsakramentes. Dritte Auflage. — 2 dela v mali
8°, skupaj vezana gld. 3-.

Veliki katekizem ali krščanski nauk. — 224
strani v 8°, gld. —40.

Večna molitev pred Jezusom v zakramentu ljubzni.
— 624 strani v 12°; v usnje vezano gld. 1-50, z
zlato obrezo gld. 1-80

Weber: Dreizehn Linden. Vierundsiebzigste Auflage. —
382 strani v mali 8°, vezano gld. 4-08. — Ime pes-
nikovo, kakor tudi število natisov priča o jednatosti
in ljubkosti tega lirsko-epskega speva.

Weiss: Sociale Frage und sociale Ordnung oder
Handbuch der Gesellschaftslehre. Dritte Auflage. —
2 zvezka, 1162 strani v 8°, gld. 4-80. — Po obsegu
majhno, po vsebini veliko delo. Neusahljiv vir in
veren kažipot za vsacega, kateri hoče kot voditelj na-
stopati v krščansko-socialnem gibanju.

Ziegler: Eucharistia. Die Geheimnisse der Liebe Jesu
Christi im allerheiligsten Sakramente. Dritte, ver-
mehrte und verbesserte Auflage. — 392 strani v
mali 8°; gld. 1-20.

Zimmerer: Kräutersagen. — 463 strani v 8°, s
56 barvanimi slikami rastlin. Okusno vezana knjiga
gld. 4-80. — Pisatelj opisuje v poljudnem načinu
pomen naših domačih zdravilnih zelišč, kakor tudi
njihovo korist v gospodarskem obziru. Knjiga, katero
krasé in pojasnjuje dobro izvršene slike, ima namen
v stvareh slaviti stvarnika, kar pospešuje tudi po-
božni duh, ki veje v njej.

Zupan: Cerkevni obredi. Tretji popravljeni natis. —
54 strani v mali 8°; gld. —20.

Zupan: Krščanski nauk za prvence. Sedmi natis. —
40 strani v mali 8°; vezano gld. —10.

Izbrana in jako bogata zaloga knjig vsake
vrste slovstva, posebno pa liturgičnih, kakor so:
Missale Romanum, Missae pro defunctis, Bre-
viarium Romanum, Horae Diurnae, Rituale
etc. Bogoslovna književnost. Pridige, legende,
knjige za premišljevanje in spodbudno živ-
ljenje. Molitvenikov največja izbira. Spisi
za mladino.

Izvršujejo se najtočneje vsa naročila
na avstrijske in inozemske časopise.

Najhitreje oskrbljevanje slovstvenih
rečij iz raznih strok in vseh jezikov.

KATOLIŠKA BUKVARNA

v Ljubljani, Stolni trg šte. 6.

737 3-1

Jemljem si čast naznanjati, da sem **dné 14. novembra** svojo manu-
fakturno trgovino na drobno, katera je bila začasno nameščena v drugi
moji prodajalnici v Pleiweis-ovi hiši, **premestil** zopet

v prejšnjo svojo prodajalnico na Mestnem trgu št. 22.

Vsled novo prezidanih, zdatno povejšanih prodajalnih prostorov v pritličji
i v prvem nadstropji mi bode omogočeno, ponuditi mnogo večjo zalogo blaga na
izbir p. n. občinstvu, kateremu se najvljudneje priporočam.

Franc Ksav. Souvan.

749 2-1

Dunajska borza.

Dné 13. novembra.		
Skupni državni dolg v notah	101 gld.	35 kr.
Skupni državni dolg v srebru	101	30
Avstrijska zlata renta 4%	122	46
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	101	10
Ogerska zlata renta 4%	122	15
Ogerska krona renta 4%, 200 kron	99	35
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	938	—
Kreditne delnice, 160 gld.	364	30
London vista	119	90
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58	77 1/2
20 mark	11	76
20 frankov (napoleonidor)	9	53 1/2
Italijanski bankovci	44	50
C. kr. cekini	5	69

Dné 13. novembra.		
4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	144 gld.	— kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	155	—
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	193	50
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99	—
Tisine srečke 4%, 100 gld.	137	—
Dunavske vravnave srečke 5%	129	75
Dunavsko vravnavo posojilo l. 1878	105	—
Posojilo goriškega mesta	112	—
4% kranjsko deželno posojilo	99	25
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	99	35
Prioritetne obveznice državne železnice	222	75
južne železnice 3%	172	85
južne železnice 5%	127	75
dolenjskih železnic 4%	99	50

Kreditne srečke, 100 gld.	199 gld.	— kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	140	—
Avstrijskega rubežnega križa srečke, 10 gld.	17	75
Rudolfove srečke, 10 gld.	22	—
Salmove srečke, 40 gld.	70	—
St. Genois srečke, 40 gld.	71	—
Waldsteinove srečke, 20 gld.	60	—
Ljubljanske srečke	22	25
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	153	—
Akcije Ferdinandovev. železn., 1000 gl. st. v.	3377	50
Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	428	—
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	99	75
Dunajskih lokal. železn. delniška družba	64	—
Montanska družba avstr. plan.	84	25
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	155	50
Papirnih rubljev 100	127	75

Nakup in prodaja
vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Kavarovanje za zube pri třebanjih, pri izžebanju
najmanjšega dobitka.
Kalantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba
„M E R C U R“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh,
potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih
papirjev in vestal svati za dosego kolikor je mogoče visocega
obrota pri popolni varnosti
naloženih glavnice.